

Vesikäymälöissä syntyvien lietteiden kuljetuksen järjestäminen vailla kiinteää tieyhteyttä olevilta saarikiinteistöiltä

RAKYL 24.04.2024 § 69
321/11.04.01/2024

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Selostus

Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelupalvelut on yhdessä rakennusvalvonnan ja jätehuollon järjestävän viranomaisen kanssa pyytänyt 27.3.2024 Kuntaliiton lausuntoa, että voidaanko tilanteessa, jossa vailla kiinteää tieyhteyttä olevista saarista ei ole mahdollista tosiasiallisesti palvelun tarjonnan puuttuessa tyhjentää umpi- ja saostussäiliölietteitä, kieltää kokonaan vesikäymälöiden käyttäminen ja jos voidaan, niin minkä lainsäädännön perusteella?

Savonlinnassa on aiemmin ollut useita toimijoita (jätteenkuljetusyrittäjiä ja järjestöjä), jotka ovat pystyneet nämä umpisäiliölietteet kyseisiltä saarikiinteistöiltä tyhjentämään ja tämän vuoksi vesikäymälöitä on sallittu rakennettavan saariin. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin se, että ainoastaan yksi yrittäjä enää tyhjentää muutamilta tieyhteydettömiltä saarilta näitä säiliöitä ja hän on jo ilmoitellut pian lopettavansa toiminnan. Näin ollen Savonlinnassa ollaan todennäköisesti pian tilanteessa, että palvelun tarjontaa liittyen saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjentämiseen tieyhteydettömiin saariin ei alueellamme ole. Myöskään tulevaisuudessa ei ole nähtävissä, että palvelun tarjonta suuremmin lisääntyisi, perustuen jätteenkuljetusyrityksiltä saatuihin näkemyksiin.

Savonlinnan kaupungissa ollaan tietoisia siitä, että jätelautakunta voi päätöksellään siirtää lietekuljetukset kunnan kilpailutettavaksi, mutta jos yrittäjiä ei alueella ole, ei myöskään kunnallinen jäteyhtiö pysty kilpailuttamaan ja hoitamaan lietekuljetuksia useaan vuoteen. Asiassa on myös huomioitava, että kunnallisella yhtiöllä ei ole kokemusta lietekuljetusten järjestämisestä ja kilpailuttamisesta asuinkiinteistöiltä, eikä sillä ole omaa kalustoa lietteen kuljettamiseksi.

Lausuntopyyntö kokonaisuudessaan on [esityslistaliitteenä A](#).

Kuntaliiton 9.4.2024 antaman lausunnon mukaan:

Saarilla olevat jätevesijärjestelmät on rakennettu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Jos järjestelmät toimivat alkuperäisen luvan mukaisesti, niitä ei voida rakennusvalvonnan toimesta myöskään vaatia korjattavaksi tai muutettavaksi ennen kuin kiinteistön omistaja itse ne korjaa tai muuttaa. Vaikka ne tällä hetkellä ovat kaavamääräysten tai kunnan rakennusjärjestyksen vastaisia, tulee rakennusvalvontaviranomaisen puuttua niihin vasta järjestelmiä uusittaessa tai korjattaessa.

Rakennusvalvontaviranomainen ei siis voi maankäyttö- ja rakennuslain perusteella määrätä saarten toimivien, olemassa olevien vesikäymälöiden muuttamista kuivakäymälöiksi ennen kuin kiinteistön omistaja itse päättää jätevesijärjestelmän muuttaa tai muutos tulee tehdä muun lain nojalla.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kiinteistöittäinen kuljetus tulee järjestää kaikille kiinteistöille, joilla lietettä muodostuu. Kunnan tulee kuitenkin varmistaa, että käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus. **Kunnan tulee siirtyä jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen** muun muassa, jos kiinteistön kilpailuttama jätteenkuljetus aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. **Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen voidaan siirtyä nopeastikin, jos jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt** ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle (JL 37 §).

Jätelainkaan perusteella ei voi kattavaa vesikäymälöiden kieltoa saarille antaa. Jätelain 125 § kuitenkin mahdollistaa, jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi, määräyksen antamisen yksittäiselle kiinteistölle esimerkiksi velvoitteen toimittaa tiedot lietteen säännöllisestä tyhjentämisestä valvontaviranomaiselle

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi YSL 175 §:n nojalla kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. **Kieltoa ei voi antaa yleisesti kaikille vesivessan omaaville kiinteistöille saarissa, vaan kiello annetaan yksilöllisen tarkastuksen ja huomautuksen jälkeen.**

Vastuu siitä, että kiinteistön talousjätevesijärjestelmä ei aiheuta lain vastaista pilaantumista ja on käyttökelpoinen, on kiinteistön omistajalla. Kiinteistön omistaja osoittaa tarvittaessa YSL 157 §:n mukaisella selvityksellä ja käyttö- ja huolto-ohjeella, että jätevesijärjestelmä on toimintakuntoinen, huollettu sekä tyhjennetty säännöllisesti.

Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaan **kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi.**

Lausunto kokonaisuudessaan on [esityslistaliitteenä B.](#)

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Rautiainen Matti, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää esittää Savonlinnan alueelliselle jätelautakunnalle, että se Kuntaliiton lausunnon 9.4.2024 huomioon ottaen ryhtyy selvittämään, millä tavoin kaikille, myös vailla kiinteää tieyhteyttä oleville saarikiinteistöille pystytään järjestämään jätelain mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus tilanteessa, jossa palvelun tarjontaa ei alueellamme tosiasiasa ole, mukaan lukien Kuntaliiton lausunnon edellyttämä kunnan järjestämä jätteenkuljetus (tilanteessa, jossa jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle).

Käsittely

Varajäsen Kari Laukkanen poistui esteellisenä kokoushuoneesta eikä ottanut osaa asian käsittelyyn eikä päätöksen tekoon. Esteellisyyden syy:

Laukkanen on alueellisen jätelautakunnan jäsen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta).

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Savonlinnan alueellinen jätelautakunta
Tiedoksi	Rakennusvalvonta Savonlinnan seudun Jätehuolto Oy (Rippee)